

ETNOLOŠKE PRIPRAVNICE 2022

Fabianijeva muzejska trgovina

Matej Mali

207

Tudi v letošnjem poletju smo se študenti etnologije in kulturne antropologije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani v okviru etnoloških pripravnic Slovenskega etnografskega muzeja pod vodstvom muzejske svetovalke mag. Adele Pukl odpravili v vas Lokev na Krasu. Tako kot študentje pred nami smo tudi letos nudili pomoč zasebnemu zbiratelju Miru Slani, idejnemu protagonistu in skrbniku Fabianijeve muzejske trgovine, ki se nahaja v vasi.

Popis gradiva v Fabianijevi muzejski trgovini. Lokev, 2022 (foto: Matej Mali).

Če bi poskušal opredeliti osrednjo večščino, ki smo jo v sklopu tega delovno-terenskega izhoda pridobili, bi bila ta zagotovo povezana z močjo in pomenom sistematizacije in popisovanja. V sklopu večurnega beleženja najrazličnejših predmetov, povezanih s samo trgovino, ki se je nekoč nahajala v današnjem muzejskem prostoru, smo tako dobili neposredno priložnost za kontemplacijo o pomenu inventarizacije in sistemske

popisovanju elementov materialne kulture. Sam pomen popisovanja in inventarizacije materialne kulture je še posebej viden danes. V času, ko zaradi konfliktnih situacij ne mine obdobje brez žalovanja za izgubljenimi neobnovljivimi elementi materialne kulturne dediščine, strahu pred njihovo izgubo ali pozdravljanja novih tehnologij, ki omogočajo obstanek in nadaljnje življenje teh elementov v najrazličnejših oblikah po izgubi njihove fizične prisotnosti.

Popis gradiva v Fabianijevi muzejski trgovini. Lokev, 2022 (foto: Sebastjan Brumat).

V sklopu naše pomoči zbiralcu smo večji del časa posvetili popisovanju predmetov potrošne rabe. Predvsem je šlo za analizo in popis najrazličnejših embalaž slaščic, proizvedenih v nekdanjih ali še obratujočih podjetjih na območju nekdanje Jugoslavije. Kljub potrošnemu duhu, ki bi take stvari hitro opredelil kot odpadke oz. nekaj, kar nima potenciala, da postane muzealija, nas je, študente etnologije, presunila izpovednost teh predmetov. Zavijalni papir, darilne škatle bonbonov in najrazličnejših peciv so namreč preko materiala, grafičnega oblikovanja oz. motivike nudili jasen pogled v razmišljanje o estetski normi preteklega obdobja (ki se sicer v današnji potrošnji do neke mere vrača), razumevanje institucije darila, tedanji odnos do materiala in sam okus. Tudi slaščice, ki so se v ohranjenih embalažah prvotno nahajale, so jasno pričale o tedanjih prehrabnih navadah in živilski potrošnji. Zdi se mi, da se nam je na podlagi opravljenega dela, zaradi sorazmerne nekonvencionalnosti popisovanih muzealij, vidno povečala senzibilnost za prepoznavanje najrazličnejših ostankov materialne kulture kot vir, tudi za nadaljnje antropološko raziskovanje.

Za konec kratkega premisleka o doživetem bi se rad še enkrat lepo zahvalil gospodu Miru Slani za ponujeno priložnost, izčrpne razlage in izredno gostoljubje ter organizatorjema, muzejski svetovalki mag. Adeli Pukl in Slovenskemu etnografskemu muzeju. Hvala vsem za ponujeno izredno izkušnjo, ki jo kot študenti etnologije in kulturne antropologije močno cenimo.